

Posudek vedoucího bakalářské práce Ondřeje Horníka
Konflikty světů v dramatice Josefa Topola

Bakalářská práce věnovaná dramatice Josefa Topola se zabývá dílem zřejmě již uzavřeným. Autor divadelních her, básník, překladatel a příležitostný esejista dává v posledním čtvrtstoletí vlastně už jen rozhovory. Vznik dalších textů v nich nevylučuje, ale skutečnost, že zatím poslední známý titul (*Hlasy ptáků*) je datován rokem 1988, dělá velmi pravděpodobnou možnost, že v jeho spisovatelském „šuplíku“ hotový nebo rostoucí rukopis už žádný není. Topolova tvorba však dnešek nepochybně nějak oslovuje. Výbor z celoživotně psaných *Básní*, vydaný 1997, se ve čtenářské anketě LN o tzv. knihu roku umístil na prvním místě, nakladatelství Torst jej v roce 2011 dokonce publikovalo ve druhém vydání prodané výtisky hlásí o edici nebeletristických textů *O čem básník ví* (2014). Hry Josefa Topola však příliš často uváděny nejsou (z poslední doby, pokud vím, jen *Kočka na kolejích* ve Zkušebně Divadla na Vinohradech, inscenovaná v režii Michala Pavlíka od konce roku 2012 – derniéru má 17. 6. 2015 –, a *Konec masopustu* v ND v režii J. A. Pitínského od května 2011 do června 2012). Jejich náročná jazyková tektonika a v zásadě lyrizující vyznění zřejmě vyžadují osobité pochopení: jako kdyby byly napořád spojeny s Krejčovou „dílnou“ Za branou.

Bakalářská práce Ondřeje Horníka se však nezabývá i inscenačním životem Topolových dramát, ale hry pojednává jako celostný text, v němž rezonuje několik silných témat. V úvodní kapitole přibližuje autor sužety spisovatelových her, a i když to sám nezdůrazňuje, je zkracující se rozsah odstavců, v nichž se jednotlivých titulům věnuje (s. 6–10), ve shodě s jeho závěrem o postupném zobecňování Topolových témat (s. 37–39). Strukturu své práce pak volí podle nich: (1) vztah k aktuálnímu světu, který v chronologii dramát postupně slábne, (2) názorové konflikty, patrné zvláště v *Konci masopustu* a *Jejich dnu*, (3) intervence zvnějška do relativně uzavřeného časoprostoru, což je prvek, který dle rozboru O. Horníka zasahuje téměř všechny Topolovy divadelní texty, stejně jako (4) vzpomínka, resp. touha po návratu domů, a především (5) souladný či napjatý vztah mezi mužem a ženou. Pojednání uzavírají kapitoly o relaci času dramatického a reálného a závěr o postupující univerzalizaci témat a „zmenšování“ světů dramatických.

Bakalářskou práci O. Horníka rád doporučuji k obhajobě a podle jejího průběhu a úrovně jiných prací navrhuju hodnocení mezi „velmi dobře“ a „výborně“.

Michael Špirit, 6. června 2015